

مصادره شیخ ابوالقاسم گورکانی توسط تاجیک ها / شیعه بودن سلسله صوفیان را اثبات می کنیم

دبیر همایش بزرگداشت شیخ ابوالقاسم گورکانی از اهمیت و اهداف این همایش سخن گفت تمام سلاسل صوفیه از جمله قادریه، نقشبندیه، کوبکبه و سلسله نعمت اللهیه او را به عنوان یک مرجع و قطب می شناسند.

دبیر همایش بزرگداشت شیخ ابوالقاسم گورکانی از اهمیت و اهداف این همایش سخن گفت تمام سلاسل صوفیه از جمله قادریه، نقشبندیه، کوبکبه و سلسله نعمت اللهیه او را به عنوان یک مرجع و قطب می شناسند.

دکتر علی محمد صابری، دبیر همایش بزرگداشت شیخ ابوالقاسم گورکانی در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد اهمیت و اهداف این همایش گفت: روزهای 7 و 8 خرداد همایش بزرگداشت عارف بزرگ قرن 4 و 5 هجری، شیخ ابوالقاسم گورکانی با حضور 29 استاد سخنران و حدود 8 استاد مهمان ویژه و بعضی از مقامات مملکتی برگزار می شود.

وی افزود: اهمیت این عارف بزرگ این است که وی شاگردان زیادی در عرفان تربیت کرده است که معروفترین آنها شیخ ابوبکر نساج طوسی و شیخ ابوسعید ابوالخیر و شیخ ابوعلی فارمدی است. شیخ ابوالقاسم گورکانی در تزکیه و تهذیب نفس و عرفان عملی گامهای بسیار مؤثری برداشت. کسانی را تربیت کرد که جانشینانش باشند و حوزه های مختلف عرفان خراسان را گسترش می دهند.

صابری اظهار داشت: شیخ تأثر بسزایی در هنر خوشنویسی و معماری گذاشت. بناهایی که از وی به یادگار مانده حاکی همین مسئله است. به یک معنا پدر هنر شهودی در ایران است. در کتب تاریخی اسم شیخ ابوالقاسم گورکانی را می بینیم. از این باب که تاریخ را عوض کرده و تاریخی که صرفاً حکومتی بود و توسط حاکمان سنی نوشته و اداره می شد یک تاریخی می شود که تاریخ تعلیم و تربیت و فرهنگ و تمدن ایران است.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی تصریح کرد: وی پدر فرهنگ طلایی ایران است تأثیر زیادی بر مجموعه فرهنگ ایران گذاشت. در کتاب وستا اسمش را می بینیم. همچنین کتاب دیگری که به نام بحرالحقیه است که از آثار شیخ احمد غزالی طوسی ذکر شده ما تحقیق کردیم که این کتاب برای غزالی نیست و می تواند از آثار شیخ ابوالقاسم گورکانی باشد. همچنین در کتاب های عرفانی دیگری که در سالهای بعد در طریقه های عرفانی مثل طریقه عرفانی نعمت اللهیه، نقشبندیه، و ذهبیه، نوشته شده تأثیر ایشان را می بینیم.

صابری عنوان کرد: اهمیت دیگر ایشان این است که کسی می تواند در عرفان نظری تأثیر گذار باشد که عارف عرفان عملی باشد. یعنی سیر و سلوک کرده باشد. چیزهایی که به چشم دل دیده به کتابت در بیاورد. اهمیت دیگر شیخ، قصه های کرامت اوست. همچنین در شطحیات که حرف خلاف عادت است مثل سبحانک ما اعظم شأنی که بایزید می گوید یا انالحقی که حلاج می گوید، از شیخ ابوالقاسم گورکانی خیلی منطقی تر بیان شده طوری که نخواهد دیگران از او فرار کنند و برمند.

وی تصریح کرد: دیدگاه های مختلفی درباره شیطان و نفس شیطان به عنوان مراقب و ممتحن هستی و همچنین در مورد فرشتگان، خداوند و درمورد نیروهای درونی انسان دارد. در نهایت تأثیر که شیخ در فضای ادبی ایران دارد اینکه شعر را پر معناتر و پر مغزتر می کند. همچنین در متون ادبی بر سالهای بعد از خودش تأثیر بسزایی دارد و شعر خیال انگیز را به یک شعر عارفانه تبدیل می کند. متونی که صرفاً ادبی و بر مبنای خیال است آن را بر مبنای معرفت می کند و جهت درستی پیدا می کند.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی بیان کرد: در مورد هدف این همایش یکی اینکه آثار کشف شده یا کشف نشده ایشان است. تا به حال یک اثر رسمی از ایشان گزارش نشده است، اما عرفای بعد از ایشان مثل صلاح الدین مبارک بخاری در کتاب انیس الطالبین می گوید که شیخ ابوالقاسم گورکانی کتاب داشته است و کتاب فصوص الحقیقه از آثار ایشان است که در مورد روزه سکوت است. البته همانطور که گفتیم بر طبق تحقیق ما کتاب بحرالحقیه شیخ احمد غزالی مال شیخ گورکانی باشد.

صابری اظهار داشت: نکته دیگر اینکه مناظره ای که با ابن سینا دارد 20 سؤالی که بین این دو رد و بدل شده این را در سه صفحه جزء متون خطی کشف کرده ایم که در روز همایش ارائه خواهد شد. یکی دیگر از اهداف همایش این است که سنت عرفانی را می خواهیم نشان دهیم که از امام معصوم این سنت ادامه داشته و قطع نشده و ایران فرهنگی مهد این سنت و طریقه عرفانی بوده است. عامل حیات بخش مذاهب شیعه و سنی همین عرفان و طریقه های اسلامی است که در تمامی جنبه های زندگی مردم تأثیر داشته و این طریقه ها مدل طریقه شیخ ابوالقاسم گورکانی است.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی تصریح کرد: اگر عرفان و تصوف اسلامی را داخل پُرانتز قرار دهیم و دین را تقلیل دهیم یعنی روح معنوی و سلوک باطنی را از مذهب بگیریم طبیعتاً مذهب را به طور کلی باید به موزه ها سپرد اگر آن سلوک باطنی نباشد. همچنین می خواهیم نشان دهیم اگر عرفان اسلامی در قرون مختلف حیات داشته است شیخ تربیت نسلهای زیادی از پیر و جوان و مرد و زن مومن را بعهده گرفته است و این کمال طلبی و حقیقت جویی را امکان پذیر ساخته است.

صابری عنوان کرد: نکته سومی که می خواهیم نشان دهیم این است که علم و معرفت حقیقی که از زمان پیامبر(ص) و امام

معصوم به ما ایرانیان به ارث رسیده این علم و معرفت الهی یک علم لدنی است که با توسل و تمسک به ولایت معنوی و عشق الهی در بین عرفا و اولیای الهی مرسوم بوده است. قصد دیگری که داریم می‌خواهیم ایران فرهنگی آن زمان را نشان دهیم نه ایران جغرافیایی امروز را. متأسفانه شیخ ابوالقاسم گورکانی را تاجیکی‌ها مصادره کرده‌اند و مقبره‌ای در شهر آرمیتاژ ساخته‌اند و منسوب به شیخ ابوالقاسم کرده‌اند. در حالی که همه می‌دانیم شیخ در تربت حیدریه در روستایی به نام خودش دفن شده است.

وی افزود: جلوه‌ها و رایحه‌ها شیخ ابوالقاسم گورکانی را در خطاطی، موسیقی، شعر، ادب، علم، فلسفه و معماری ایران فرهنگی می‌توانیم ببینیم. حریم و تکریم به ولایت علی(ع) و سلوک باطنی از طریق آن حضرت بعد از پیامبر در میان عارفان ایرانی رواج پیدا کرد و ایران فرهنگی در این قرون به خصوص، سرزمین رشد عرفان بود و از همین جا بود که بیشتر طریقه‌های عرفانی به خارج هم رفت و منشأ گسترش اسلام و حیات معنوی آن در شئون مختلف نظری و عملی شدند. این تعالیم و طریقه‌های عرفانی از همان ابتدا در ایران رونق می‌یابد و بعد در هند و سرزمین‌های دیگر آسیای میانه و بعد اروپا ترویج پیدا می‌کند.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی تصریح کرد: هدف دیگر این همایش جمع شریعت و طریقت توسط شیخ ابوالقاسم گورکانی است که حرمت زیادی برای شریعت قائل است. طریقت را کامل‌کننده شریعت می‌داند با اجازه صحیح شیخ سائق و لایق و اثر قوی‌ای که در اثر ذکر قلبی است تمام سلاسل صوفیه از جمله قادریه، نقشبندیه، کوبکبه و سلسله نعمت‌اللهیه او را به عنوان یک مرجع و قطب می‌شناسند. زمینه شیعی بودن این عارفان را در روزهای همایش نشان خواهیم داد.